

Manuál pro učitele

New Czech Step by Step a
Tschechisch Schritt für Schritt

Lekce 13

[Zobrazit všechna schémata z lekce 13](#)

Tato lekce se věnuje: základním pokynům k orientaci a představení a využití prefixů. Dále seznamuje studenty se slovesy *chodit*, *jezdit* a *letět*.

str. 134/cv.2:

Plné znění dialogu najdete v Textové příloze na **str. 240**.

str. 134 a 135:

K orientaci můžou studenti využívat taky Gramatiku v kostce (schématické znázornění na konci 1. strany).

Aktivita 1: Schematický plán města ze strany 135 lze okopírovat, zvětšit a vybarvit. Bloudící turisty můžou představovat figurky z Lega.

Aktivita 2: Rozestavte po třídě lavice a rozvěste na ně názvy obchodů. Jeden student hledá "obchody" a chodí po třídě podle pokynů studentů (Např.: *Kde je drogerie? -Jdi doprava, pak doleva, pak rovně....*). Lze hrát i na stole se stavebnicí a figurkou.

str. 139/cv. 13:

[Zvuková nahrávka zde](#)

Aktivita 1: Studenti doplňují prefixy. Lze dělat i s poslechem. [Schéma S13A](#).

Aktivita 2: Studenti mají seřadit rozstříhaný text. [Schéma S13B](#).

Aktivita 3: Studenti doplňují slova z tabulky. Lze dělat i s poslechem.
Schéma S13C.

Aktivita 4: Učitel si připraví Lego, Duplo nebo jinou dětskou stavebnici (stačí i obyčejné barevné kostky) a figurku človička nebo malé autíčko. Na stole vystaví spolu se studenty nějaký komplikovaný terén (měl by tam být např. tunel, garáž, řeka s mostem, les, město, hora). Pak někdo "jde" nebo "jede"s figurkou nebo s autem. Studenti říkají, jaký prefix se musí použít (např. *vyjedu z garáže, objedu strom, přejedu most, projedu tunel...*). (Aktivita Marie Poláčkové.)

Aktivita 5: K procvičení prefixů můžeme společně tvořit vyprávění o fiktivním výletu (každý student říká jednu větu, ve které musí překonat nějakou přírodní překážku). Vyprávění můžeme doprovázet malováním na tabuli.

Aktivita 6: Studenti můžou jeden pro druhého namalovat fiktivní mapu a hledat tam ukrytý poklad.

Aktivita 7: Cvičebnice str. 78/cv. 7. Toto cvičení může učitel rozstříhat a studenti ho pak skládají. Schéma CvS13A

Poznámka: Studenti si za jednu lekci význam prefixů neosvojí a je třeba jim ho často připomínat. Kdykoliv proto později ve výuce narazíme na nějaké sloveso s prefixem, je dobré věnovat mu čas a zkusit použít nové prefixy. Např. u slovesa *překládat/přeložit* studenti nejprve identifikují prefix (*pře-*) a pak tvoří nová slova: *nakládat/naložit, rozkládat/rozložit, skládat/složit...* a odvozují jejich význam. Významy prefixů jsou zachyceny i v Gramatice v kostce, kterou jde u tohoto procvičování velmi dobře využít.

str. 140:

Ze sloves pohybu by studenti měli ovládnout slovesné dvojice imperfektivních sloves *chodit - jít, jezdit - jet a lézat - letět*. Zatímco nová slovesa se v učebnici důsledně uvádějí jako imperfektivní tvar/perfektivní tvar, slovesa pohybu se uvádí s pomlčkou vždy v pořadí **dlouhý tvar - krátký tvar**. Tento zápis je zvolen proto, aby studenti vnímali určitou podobnost mezi imperfektivními (*dělat*) a nedeterminovanými (*chodit*) - totiž opakovanost děje.. Determinovaná i nedeterminovaná slovesa jsou pouze imperfektivní.

Poznámka: Pro zjednodušení zde uvádím termíny **dlouhá slovesa pohybu** a **krátká slovesa pohybu** (místo nedeterminovaná - determinovaná). Domnívám se, že pro začátečníky a nelingvisty je takové zjednodušení zcela přípustné a oprávněné, protože abstraktní lingvistické termíny jim nic neříkají a navíc anglické *determined* znamená něco jiného než v češtině. V následujícím seznamu koneckonců vidíme, že většina nedeterminovaných sloves pohybu opravdu delší je (a sloveso *lézat* má dlouhé é).

chodit - jít,

jezdit - jet,

lézat - letět

nosit - nést,

vozt - vézt,

vodit - vést.

běhat - běžet

honit - hnát

tahat - táhnout

str. 141/cv. 15:

[Zvuková nahrávka zde](#)

Aktivita 1: Otázky před četbou textu *Extrémista nebo realista?* (slouží k předučení slovní zásoby). [Schéma S13D.](#)

Aktivita 2: Otázky po četbě textu *Extrémista nebo realista?* [Schéma S13E.](#)

Aktivita 3: Správná a nesprávná tvrzení k textu *Extrémista nebo realista?*. [Schéma S13F.](#)

Aktivita 4: [Schéma S13G.](#) Doplňování slov do textu *Extrémista nebo realista?*

Aktivita 5: [Schéma S13H.](#) Kvíz.

str. 142:

Slovní zásobu z této lekce lze procvičit zcela okrajově, a to především v souvislosti s textem o pokladu a s prefixy (*musím vyjít na horu, obejít nebo přejít propast...*). Můžeme se na tuto stránku vrátit později při procvičení lokálu sg. a pl.